

[Landbrugsministeren]

Det påhviler alene indehaveren af en rettighed at kontrollere, at deres rettigheder ikke krænkes.

»Små landbrugere« skal ikke betale royalti. Denne undtagelsesbestemmelse finder, for så vidt angår reformafgrøder, som er omfattet af retten til at bruge udsæd af egen avl, anvendelse, hvis den pågældende landmands samlede areal med planteavl er mindre end det areal, der kræves til produktion af 92 tons korn – det vil sige 17,6 ha i Danmark. For så vidt angår ikke-reformafgrøder, skal der i gennemførelsesbestemmelserne fastsættes tilsvarende passende kriterier.

Der etableres en overgangsordning, hvorefter sorter, der ikke tidligere har været beskyttet eller har været nationalt beskyttet, kan inddrages under EF-sortsbeskyttelse. I det tilfælde vil landmænd, uanset størrelsen af deres landbrug, der tidligere har anvendt udsæd af egen avl af den pågældende sort, kunne fortsætte hermed uden at betale vederlag. Denne adgang kan opretholdes i 7 år med mulighed for forlængelse. For andre landmænd, der ikke tidligere har benyttet udsæd af egen avl af disse sorter, skal Kommissionen drage omsorg for, at der ikke sker forskelsbehandling af landbrugerne i den pågældende region.

Flertallet af medlemsstaterne går ind for, at adgangen til at bruge udsæd af egen avl indføres i begrænset form med pligt for landmanden til at betale et vederlag til forædleren, ligesom man accepterer den arts-mæssige afgrænsning i kompromisforslaget. Alene Danmark ønsker adgangen til at anvende udsæd af egen avl indført uden pligt for landmanden til at betale vederlag.

Europa-Parlamentet har i oktober 1992 udtalt til forslaget om EF-sortsbeskyttelse, at der bør være ret til at anvende udsæd af egen avl uden betaling. Eventuel indskrænkning af retten til at anvende udsæd af egen avl uden betaling forudsættes gennemført ved Rådsprocedure. Kommissionen har ikke fulgt Parlamentets udtalelse, og Parlamentet har ikke på det foreliggende retsgrundlag videre reaktionsmuligheder.

Erhvervets holdning

Forslaget har været drøftet med erhvervet dels i Landbrugsministeriets § 2-udvalg, dels ved flere møder i Landbrugsministeriets Plan-tenhedsudvalg.

Dansk Erhvervsgartnerforening har lagt vægt på, at forbudet imod dobbeltbeskyttelse bliver opretholdt. Dette ønske har kunnet accepteres af repræsentanterne for forædlerorganisationerne i udvalget. Erhvervsgartnerforeningen har kunnet acceptere, at adgangen til at anvende udsæd af egen avl kun omfatter landbrugsarter.

De danske Landboforeninger samt *Dansk Familielandbrug* har tidligere været imod en betalingsforpligtelse i forbindelse med adgangen til at anvende udsæd af egen avl, men kan efter omstændighederne nu tilslutte sig en betalingsforpligtelse, under forudsætning af at betalingsforpligtelsen maksimalt andrager 50 pct. af normal royalti, at administrationen af betalingsordningen foregår uden offentlig involvering, samt at royalti beregnes på basis af mængden af anvendt udsæd.

Dansk Erhvervsjordbrug kan ikke acceptere det foreliggende forslag.

De danske kornforædlere har ønsket, at det blev muligt at opnå vederlæggelse for brugen af udsæd af egen avl. Forædlerne og sortsejere fremhæver, at en manglende vedtagelse af forordningen vil medføre, at planteforædlingen flyttes fra EU til USA. Dette kan ikke udelukkes, da forædleren i USA har mulighed for at opnå en beskyttelse, der har samme retsvirkninger som et patent, dvs. et højere beskyttelsesniveau, end der opnås med sortsbeskyttelsen.

Det skal understreges, at kun ca. 10 pct. af den udsæd, der anvendes i Danmark, er af egen avl.

Folketingets beslutning vedrørende anvendelse af udsæd af egen avl

I Danmark har Folketinget ved beslutning af 24. januar 1991, D 3, vedrørende et parallelt forslag til direktiv om retsbeskyttelse af bioteknologiske opfindelser pålagt regeringen at »gøre det til en betingelse for Danmarks tilslutning . . . at landmænds ret til at så af egen høst uden licensbetaling ikke begrænses«. Principperne i denne beslutning er lagt til grund i forhandlingerne vedrørende sortsbeskyttelsesforslaget.

Beslutningen, der er bredt formuleret, bygger på, at man ikke ønsker patent på planter, men derimod, at disse skal behandles efter plantebeskyttelsesregler, dvs. regler som i den foreliggende forordning.